

**VÄSTRA MÄLARDALENS
MYNDIGHETSFÖRBUND**

Verksamhetsberättelse

2021

Bilaga till årsredovisning 2021

2022-02-15

Innehåll

1	Verksamhetsberättelse	5
1.1	Förbundsdirektionen.....	5
1.2	Central administration.....	5
1.3	Bygglovenheten	5
1.4	Miljö- och hälsoskydds-enheten	8
1.5	Energi- och klimatråd-givning.....	14

1 Verksamhetsberättelse

1.1 Förbundsdirektionen

Förbundsdirektionen har totalt haft tio sammanträden under året. På grund av covid-19 har fyra sammanträdena genomförts digitalt och sammanträdet i augusti månad ställdes in på grund av få ärenden. För att klara bestämmelser om tidsfrist för handläggning av bygglov och förhandsbesked och strandskydd har delegation lämnats till ordförande och vice ordförande under sommarperiod och jul/nyårshelger. Ordförande har beslutat om sex bygglov och ett förhandsbesked på delegation.

Ärenden som direktionen beslutat om har gällt bland annat årsredovisning 2021, redovisning av intern kontroll 2020, revisionsrapporter, delegationsordning, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö, bygglov för flerbostadshus, förskola, industribyggnader, småhus, förhandsbesked och strandskyddsdispenser.

En redovisning av ekonomi och uppfyllelse av direktionens mål har skett vid varje sammanträde.

Förbundskontorets tjänstemän har informerat direktionen om aktuellt i verksamheten. Det har bland annat gällt information om covid-19 och trängseltillsynen, övergång till digital ärendehantering och införande av e-tjänster, energi- och klimatrådgivning och Mitt Miljösamverkan.

1.2 Central administration

Det utökade distansarbetet har medfört att förbundets administration varit hårt belastad. Med nya rutiner och arbetssätt har administrationen trots det fungerat bra. För ekonomiadministrationen anlitas ekonom från bolag inom koncernen.

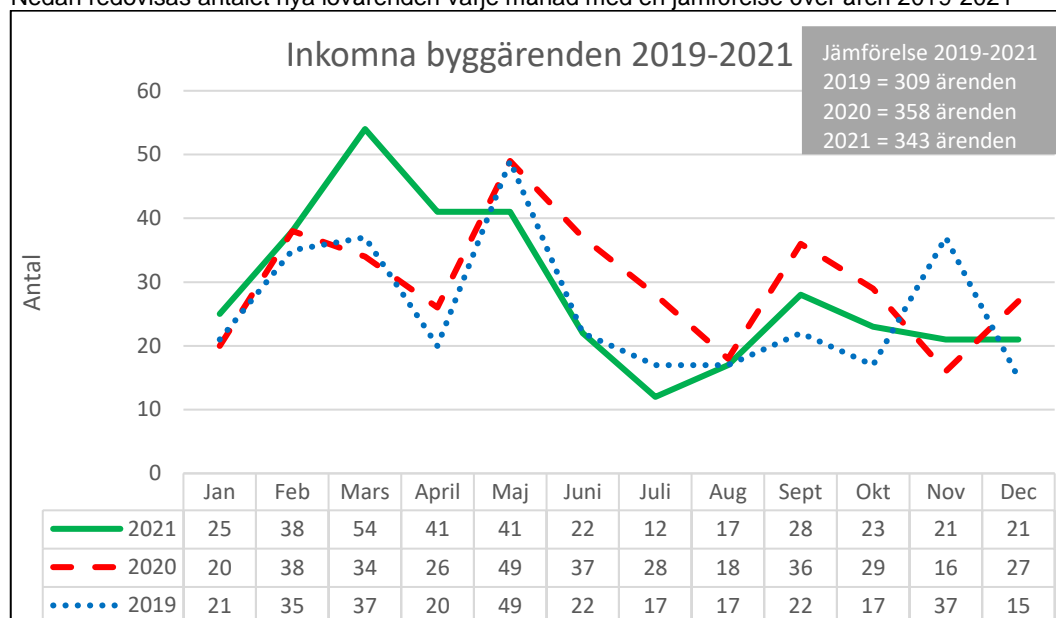
1.3 Bygglovenheten

Enhetens arbete har varit fokuserat på handläggning av de ansökningar som inkommit om förhandsbesked, bygglov, anmälningar, tekniska samråd, utöva tillsyn samt ge information om gällande bestämmelser inom byggområdet.

Totalt har 343 nya lovärenden inkommit vilket är något färre i jämförelse med 2020. De flesta ärenden har varit av mindre karaktär och har initierats av privatpersoner. Många enskilda fastighetsägare har byggt om- och till på sina fastigheter under pandemin. Det har bidragit till att byggandet legat på en fortsatt hög nivå även under 2021.

De större bygglovärenden som har handlagts är bland annat två flerbostadshus, en förskola och fem industribyggnader. Åtta förhandsbesked gällande nybyggnationer av småhus/fritidshus har beviljats positivt besked.

Nedan redovisas antalet nya lovärenden varje månad med en jämförelse över åren 2019-2021

Nedan redovisas olika ärendetyper på inkomna lovärenden 2020 och 2021

Ärendetyp	2020			2021		
	Arboga	Kungsör	Totalt	Arboga	Kungsör	Totalt
Bygglov/anmälan	201	117	318	182	133	315
Rivningslov/anmälan	13	5	18	14	5	19
Bygglov/strandkydd	6	1	7	0	0	0
Förhandsbesked	6	5	11	4	4	8
Förhandsbesked/strandkydd	1	0	1	0	0	0
Marklov	1	2	3	0	1	1
Villkorsbesked	0	0	0	0	0	0
Antal ärenden	228	130	358	200	143	343

Initierat av (sökande)

Initierat av (sökande)	2020-12-31	2021-12-31	2021-12-31	2021-12-31
	Totalt	Arboga	Kungsör	Totalt
Privatpersoner	69%	74%	68%	71%
Företag/fören/org	31%	27%	32%	29%

De bygglov som har beviljats har resulterat i att det tillkommit 60 nya bostäder i Arboga (inklusive nio fritidshus) och 43 nya bostäder i Kungsör. Antalet nya bostäder har ökat under 2021 i jämförelse med 2020.

Antal beviljade bygglov och antal bostäder 2021

Typ av bostad	Arboga		Kungsör		Totalt
	Antal bygglov	Antal bostäder	Antal bygglov	Antal bostäder	Antal bostäder
Flerbostadshus (lägenheter)	1	12	1	23	35
Radhus/Parhus	3	7			7
Småhus (villor)	29	32	11	11	43
Fritidshus	9	9			9
Ombyggnationer till bostäder			1	9	9
Totalt	42	60	13	43	103

Handläggningstid

För att verka för god service och snabb handläggning är det viktigt att lovärenden granskas i ett tidigt skede. I de fall ett ärende behöver kompletteras ska den sökande snabbt få besked om detta. Förbundets mål att 95 % av lov- och anmälningsärenden ska ha förgranskats inom två veckor har nåtts till 99 %.

Handläggningstiderna har klarats bra trots hög arbetsbelastning. Extra resurs har varit anställd under året för att klara de stora ärendemängden. Det lagkrav som gäller för handläggningstider, fyra veckor för anmälningsärenden och tio veckor för bygglovärenden, har nästintill klarats. Reducering av bygglovavgift har gjorts i tre ärenden på grund av att handläggningstiden inte klarats.

Tillsyn

Totalt har 24 nya tillsynsärenden inkommit och det har gällt anmälningar om ovårdade tomter/fastigheter och otillåtna byggnationer (skyltar och plank). Förbundets mål att informationsbrev ska skickas ut inom tre veckor gällande klagomålsärenden har uppfyllts. Målet har nåtts till 100 %.

Konsult har anlitats för att arbeta med äldre anmälningsärenden som tidigare har prioriterats ned. Direktionen har beslutat om vitesföreläggande gällande bristande underhåll på två fastigheter och om tre byggsanktionsavgifter för byggnationer utan bygglov och startbesked. Överträdelserna har gällt en tillbyggnad av fritidshus och uppsättning av skyltar, där bygglov har kunnat beviljats i efterhand.

Avsluta gamla ärenden

Direktionens mål att avsluta 50 % av alla lovärenden som är äldre än fem år har klarats. Målet med att avsluta alla gamla ärenden ska vara klart 2023.

1.4 Miljö- och hälsoskydds enheten

Allmänt

Miljö- och hälsoskydds enhetens arbete har främst varit inriktat på planerad och händelsestyrd tillsyn och prövning vilket är enhetens kärnverksamhet. Ansvar för den så kallade "trängseltillsynen" på serveringsställen har också legat på förbundet. På grund av vakanser, sjukdom, trängseltillsyn och covid-19 har vissa planerade projekt och aktiviteter prioriterats ned och flyttats fram.

Utifrån krav i lagstiftningen har enheten en skyldighet att anmäla misstanke om brott till åklagare/polis och besluta om miljösanktionsavgift vid vissa överträdelser. Under perioden har sex anmälningar gällande misstanke om brott gjorts inom områdena livsmedel, animaliska biprodukter och miljöskydd. 13 beslut om miljösanktionsavgifter har tagits. Det har gällt ej inlämnade årsrapporter för köldmedieanläggningar, enskilt avlopp utan tillstånd, för sent inkommen miljörapport och försäljning av otillåtna kemikalier. Det har beslutats om sex livsmedelssanktionsavgifter där verksamheter inte har registrerat sin verksamhet innan de påbörjat. Totalt har 478 delegationsbeslut tagits.

De flesta förelägganden eller förbud som meddelas åtgärdas av verksamhetsutövaren men i vissa fall krävs att föreläggandet eller förbudet förenas med ett vite. Direktionen har beslutat om sex viten under året. Det har gällt bland annat förbud att släppa ut avloppsvatten från bristfällig avloppsanordning, föreläggande om att inkomma med radonmätning samt krav gällande legionella i dricksvatten. Något vite har ej dömts ut.

Under perioden har det inkommit och handlagts totalt 56 klagomål. Klagomålsärendena gäller främst hälsoskydd, livsmedel, lantbruk och nedskräpningar. Antalet nedskräpningar har ökat under året.

Efter genomförd tillsyn har miljö- och hälsoskydds enheten som mål att inspektionsrapport ska skickas ut till verksamhetsutövaren inom tre veckor. Det målet har uppfyllts till 70 %.

För att nå ökad samsyn och göra likartade bedömningar oavsett handläggare har tillsyn utförts, gemensamt av två handläggare, på tillsynsobjekt inom de olika tillsynsområdena.

Ärenden

Totalt har 1 565 nya ärenden startats under 2021. Volymen av antalet anmälningar/ansökningar ligger inom de flesta områdena på samma nivå som tidigare år. Inom hälsoskydd har flera verksamheter omfattats av årlig tillsyn vilket medfört fler ärenden och inom livsmedel har ett massutskick genererat många nya ärenden vilket är förklaringen till ökningen i förhållande till 2020.

Ärendetyp	2020			2021			
	Arboga	Kungsör	Totalt	Arboga	Kungsör	Kommun- gemen- samt	Totalt
Allmänna ärenden	13	8	21	1	0	1	2
Avlopp	208	83	291	183	108	3	294
Cistern	4	1	5	2	0	0	2
Köldmedia	57	17	74	62	21	0	83
Folköl	1	0	1	13	6	0	19
Hälsoskydd	46	31	77	114	74	4	192
Livsmedel	153	87	240	297	193	18	508
Kemiska produkter	2	0	2	5	5	8	18
Miljöskydd	190	81	271	201	107	11	319
Naturvård	10	1	11	20	17	5	42
Radon	0	0	0	0	0	0	0
Receptfria läkemedel	20	9	29	7	3	0	10
Renhållning/avfall	8	1	9	6	8	1	15
Smittskydd	54	20	74	0	0	0	0
Tobak	16	8	24	20	7	3	30
Värmepump	22	14	36	14	17	0	31
Summa	804	361	1 165	945	566	54	1 565

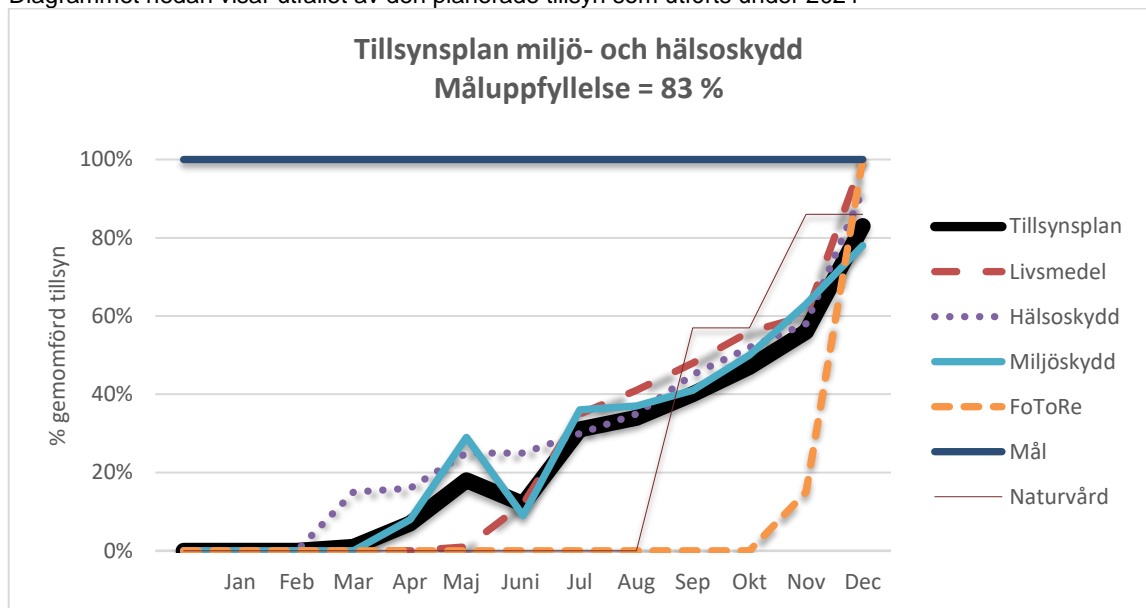
Ett av direktionens mål har varit att antalet pågående ärenden inte ska överskrida 600 stycken exklusive avloppsärenden. Syftet med målet är att de ärenden som inkommer till förbundet handläggs och avslutas. Generellt har antal pågående ärenden legat stabilt under året och målet har nåtts till 100 %.

Planerad tillsyn

Förbundet har som mål att den planerade tillsynen ska uppfyllas till 100 %. Målet har delvis nåtts till 83%. Viss fysisk tillsyn har ersatts av digitala möten och skrivbordstillsyn men den största delen av tillsynen har skett fysiskt. Det är främst tillsynen på miljöfarliga verksamheter och enskilda avlopp som kunnat genomföras fysiskt, ofta utomhus eller i stora lokaler. Alla verksamheter med årlig tillsynsavgift har fått sin tillsyn utförd vilket gör att förbundet inte har någon kontrollskuld efter 2021.

Diagrammet nedan visar utfallet av den planerade tillsyn som utförts under 2021

Trängseltillsyn

Arbetet med den så kallade "trängseltillsynen" för att förhindra smitta av covid-19 på serveringsställen med mera har varit högt prioriterad. Totalt har 220 kontroller genomförts och 92 verksamheter besökts. Samtliga miljö- och hälsoskyddsinspektörer har varit delaktiga i arbetet vilket har resulterat i ett effektivt tillsynsarbete. Syftet med kontrollerna har varit att föra dialog med verksamheterna vilket har visat sig haft ett gott resultat. Inga sanktioner har varit aktuella under perioden.

Förebyggande Informationsinsatser

Livsmedelsverksamheter har fått information vid tre tillfällen om förbundets kontrollmetoder under covid-19 och om införande av efterhandsdebitering. En informationsbroschyr har skickats ut till de som har köldmedieanläggningar. Information om nya avfallsregler har skickats ut till miljöfarliga verksamheter i samband med fakturering och hygieniska verksamheter har fått information om nya regler för botox och fillersbehandlingar.

Livsmedel

Totalt har 21 nya livsmedelsanläggningar anmält/registrerat sig under perioden. Nyanmälda/registrerade livsmedelsverksamheter ska få ett första kontrollbesök inom tre månader från det att anmälan gjorts vilket har uppfyllts till 29 %.

Kontroll har genomförts enligt fastställd kontrollplan och 100 % av årets planerade livsmedelskontroll har genomförts. Totalt har 92 kontroller genomförts. Cirka 13 % av kontrollerna har varit föranmälda och 87 % av kontrollerna oanmälda. I kontrollen har verksamheternas egenkontroll följts upp och inriktningen har bland annat varit kontrollpunkterna märkning, spårbarhet, personlig hygien och temperatur. Två anmälningar om matförgiftning har inkommit och hanterats.

Tre av fyra planerade projekt genomfördes delvis inom livsmedel under året; kontrollprojekt marknader, kontroll av spårbarhet kött, kontroll av skötsel och underhåll av reservoarer.

Hälsoskydd

Inom hälsoskydd har 92 % av den planerade tillsynen genomförts. Tillsynen har under perioden omfattat bland annat förskolor, skolor, massörer, frisörer och strandbad.

Det har inkommit och handlagts 13 klagomålsärenden. Det har främst gällt bostads- och bullerklagomål men även klagomål på djur. Under året har de kommunala skyttarna i Arboga varit engagerade i ett ärende.

Två av tre tillsynsprojekt inom hälsoskyddsområdet har genomförts; radon i flerbostadshus och bassängbad som är ett pågående projekt även under 2022.

Tobak, folköl och receptfria läkemedel

100 % av den planerade tillsynen inom området har utförts. Två ansökningar om försäljning av tobak har inkommit, fyra anmälningar om försäljning av folköl har handlagts och två anmälningar om försäljning av e-cigarett har handlagts. Kontrollköp för tobak och folköl har inte genomförts på grund av covid-19. Tillsyn enligt tobakslagen avseende "Rökfria miljöer" har genomförts i samband med hälsoskyddstillsynen på skolor.

Enskilda avlopp

Sedan projektet med enskilda avlopp startades år 2010 har drygt 3 000 enskilda avlopp inventerats och bedömts. Projektet med de "röda avloppen" är i slutskedet och projekt med att inventera "gula avlopp" som påbörjades 2019 har slutförts under året och nåtts till 100%. Målet med de "gula avloppen" är att de ska vara åtgärdade 2023.

Enhetens arbete innebär bland annat att besluta om förbud att släppa ut avloppsvatten från bristfälliga enskilda avlopp, följa upp tidigare meddelade förbud och ta nästa steg i myndighetsutövningen med att besluta om förbud med vite. Totalt har 55 förbud och tre förbud med vite meddelats under 2021. Något utdömande av vite har inte varit aktuellt.

Under perioden har 69 tillståndsansökningar inkommit om att få anlägga nya avloppsanläggningar. Merparten av ansökningarna gäller för anläggningar som ska ersätta tidigare bristfälliga avloppsanläggningar.

Det planerade tillsynen på minireningsverk blev på grund av covid-19 framflyttad till 2022.

Miljöskydd

Inom området miljöfarlig verksamhet har tillsyn skett enligt tillsynsplanen med undantag för mindre miljöfarliga verksamheter, u-verksamheter. Av årets planerade tillsyn har 78 % genomförts. Tillsynen omfattar bland annat egenkontroll, cisterner, avfall, köldmedier, buller, utsläpp till vatten, mark och luft samt energieffektivisering. Inom lantbruket kontrolleras även växtskyddsmedel och gödselhantering.

Miljöfarliga verksamheter

Förbundet har tillsynsansvar för elva B-anläggningar (tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen) inom branscherna tåktverksamhet, metallbearbetning, värmeverk, avloppsreningsverk, skrotningsanläggning och tankrengöring. Årligt tillsynsprogram har tagits fram för verksamheterna. Miljörapporter har granskats och tillsyn har utförts. Tillsyn enligt IED (industriutsläppsdirektivet) har utförts på en förbränningsanläggning.

Övriga verksamheter C- och U-anläggningar (anmälningspliktiga enligt miljöprövningsförordningen eller med årlig avgift) som varit aktuella för tillsyn under 2021 har varit inom branscherna metallbearbetning, motorsportbana, betongindustri, avloppsreningsverk, drivmedelsanläggningar, elektronikåtervinning, skrotningsanläggningar och fordonstvättar.

Viss tillsyn på en del mindre U-anläggningar med timavgift har flyttats över till 2022.

Inventering av mindre miljöfarliga verksamheter ställdes in på grund av covid-19.

Lantbruk

Förbundet har tillsynsansvar över en större fjäderfäanläggning som är en B-anläggning (tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen) och även omfattas av IED (industriutsläppsdirektivet). Övriga verksamheter inom lantbruket som fått tillsyn är växtodlare och mindre djurhållare. Viss tillsyn på en del mindre lantbrukare med timavgift har flyttats över till 2022. Förbundet har nu kommit så långt i lantbrukstillsynen att vissa av de mindre lantbruken som har tillsynsfrekvens vart fjärde år har fått sitt andra tillsynsbesök. Många mindre lantbruk lägger ner sina verksamheter varför många tillsynsobjekt faller bort. Projektet fälttillsyn lantbruk ställdes in på grund av covid-19

Hästgårdar

Inventering av mindre hästgårdar del fyra av fyra har flyttats till 2022.

Energi

Inom tillsynsområdet energi finns ett samarbete med förbundets energi- och klimatrådgivare. Kontaktuppgifter till energi- och klimatrådgivaren har förmedlats till verksamhetsutövare vid efterfrågan eller när frågor rörande energiåtgärder uppkommit vid inspektionen. Tillsynsområdet energi är en del i den ordinarie tillsynen inom miljöskydd, lantbruk och hälsoskydd.

Kemiska produkter och biotekniska organismer

Den planerade tillsynen av kemiska produkter och biotekniska organismer utförs till största delen inom andra tillsynsområden såsom hälsoskydd, miljöfarliga verksamheter och lantbruk. Tillsynen gäller då främst cisterner, kemikalier och köldmedia.

Fem anmälningar om spridning av kemiska bekämpningsmedel och information om biocidprodukter har handlagts.

Ett samverkansprojekt mellan Kemikalieinspektionen och Sveriges kommuner om tillsyn av distributörer som säljer bekämpningsmedel har genomförts.

Köldmedieanläggningar

Under perioden har 60 årsrapporter avseende köldmedia handlagts.

Cisterner

Två ärende om skrotning av cistern har handlagts.

Under 2020 och 2021 planerades att uppdatera och korrigera tillsynsregistret för cisterner där det inte förekommer någon annan verksamhet som kräver tillsyn. Det blev framflyttat till 2022 på grund av covid-19.

Avfall- och producentansvar

Den planerade tillsynen på avfall- och producentansvar hanteras till största delen inom andra tillsynsområden såsom hälsoskydd, miljöfarliga verksamheter och lantbruk och tillsynen gäller då främst hantering och transport av farligt avfall.

Totalt har 15 övriga ärenden handlagts inom området. Det har bland annat varit ansökningar om eget omhändertagande av avfall och dispenser från lokala avfallsföreskrifter som exempelvis förlängt hämtningsintervall gällande slamtömning och ansökan om befrielse från sophämtning.

Föroreningsskadade områden

Totalt har nio fastigheter utretts under året avseende förorenings-situationen (fyra i Kungsör och fem i Arboga).

Tillsynsarbetet med nedlagda deponier pågår och fortsätter med MIFO fas 2 (översiktlig undersökning och provtagning) där förbundet har tillsynsansvar. Handlungsplaner finns framtagna för sex deponier i Arboga och fem deponier i Kungsör. Sju deponier har varit aktuella för handläggning under året.

Under året har tre olyckor med utsläpp inträffat, där förbundet varit på plats som tillsynsmyndighet.

Naturvård/Strandskydd

Planerad tillsyn har genomförts på naturreservatet "Klämsbo" i Kungsör och uppföljande tillsyn på fem strandskyddsdispenser som förbundet tidigare beviljat. Syftet med tillsynen är att se så att åtgärderna följer det beslut som meddelats. Inga avvikelser noterades. Under perioden har 14 ansökningar om strandskyddsdispens och 14 nedskräpningsärenden handlagts.

Förbundet har yttrat sig till Länsstyrelsen i anmälningsärenden gällande vattenverksamhet och åtgärder som väsentligt ändrar naturmiljön som exempelvis ledningsdragning och till Skogsvårdsstyrelsen i ärenden gällande skogsavverkningar.

Ett eget strandskyddsprojekt blev framflyttat till 2022.

1.5 Energi- och klimatrådgivning

Köping, Arboga, Kungsör och Fagersta kommuner samverkar kring energi- och klimatrådgivningen (EKR) och finansieras av statligt bidrag. Rådgivningen sköts av Energikontoret i Eskilstuna. 35 energirådgivningar har utförts via telefon, e-post och personligt möte. Rådgivningarna har främst gällt värmesystem och solceller. Förfrågningarna har ökat under hösten. Av de som kontaktar energirådgivningen är 50 % privatpersoner och 50 % företag/organisationer.

Trenden är att antalet rådgivningsärenden har ökat under hösten. I Arboga ökade det från nio till 18 och i Kungsör ökade det från tio till 17.

Energi- och klimatrådgivaren har genomfört följande aktiviteter:

- Deltagit i företagsfrukostar i Arboga och Kungsör
- Annonsering i lokaltidning (Arboga-Kungsör)
- Rådgivning till ett företag i Kungsör som lett till att företaget beviljats bidrag från Klimatklivet.
- Besök i Arboga hos BRF med syfte att informera om renoveringsstöd
- Medverkan vid fastighetsägarträff i Kungsör
- Information på förbundsdirektionens sammanträde i oktober

Andra aktiviteter har bland annat varit rådgivning till företag som beviljats stöd från Klimatklivet, deltagande på företagsfrukost (förinspelad videointervju) och webinarium om elbilsladdning för flerbostadshus.